20. ԹԸԵՎԱՎԵՐ ԾԻՆ

Ինըմ ա, չինըմ մին թաքավեր։ Էտ թաքավերին ինըմ ա իրեք տղա։

Մին օր էտ թաքավերը մահու յրա յա ինում, կանչում ա տըղորցը ուրան կոշտը, ասում.— Ա՛ բալեք, ըշտեղ օղրմ ըք, քյինեցիք, ամմա դիբի արևը մար մըննելի ղոլը քյինիք վեչ։

Հարը ուրան տըղորցը խելքը-իրատ տալան ետը մըեռնում ա՞։

Անց ա կըեռնում մին քանի տարի։ Մըեծ տղան ախպորցն ասըմ ա.— Ա՛յ ախպերք, տըեսնաս մըեր հար խե՞ ասից, թա դիբի արևը մար մըննելի ղոլը քյինիք վեչ։ Ցըես քյինալու յըմ, տըեսնամ հի՞նչ կա ընդեղ։

Ասըմ ա հու՞ ճընապարվըմ։

Քյընըմ ա, քյընըմ, շատ ա քյընըմ, թա խրեդյ ա քյընըմ, շատ նան խրեդյը ինքը կըդյիդա, վերչը հըսնըմ ա մին բաղի։ Էտ բաղը իրեք տոնը օներ։

Առաչին տըռնավը նի յա մըննըմ, տըեսնըմ ըտեղ մին տոն կա։ Մին խրեդյ ըտեղ նըստըմ ա, թա դինչանա, մին էլ ա տըեսնըմ երդյինքը ըրոտաց, կըծընկեծին ըրավ, էն մըթեն թըխպերին մեչան թեավեր ծի նստած մին ախճիդյ վըեր եկավ, թորը հանից, մին հենց թըխից, վըեր էտ տղին կըլոխը թըռավ, հալա միչև օրըս էլ թռչում ա։

Իտի էլ միշնակ ախպերըն ա կյամ, ասըմ. — Ա՛ մար, ախպերս քյինից, եկավ վեչ, քյինիմ տըեսնամ էն արևը մար մըննըմ տըեղը հի՞նչ կա, վըեր ախպերըս եկավ վեչ։ Ասըմ ա, ճընապար ընդնում։

Քյնում ա, քյնում, շատ ա քյնում, թա խրեդ, շատ նան խրեգը ինքն ա գյուդում, հրսնում ա մին բաղի։ Էտ բաղը իրեք տոռնը օներ։ Տա էրկունջի տրոնավը նի յա մրննում, նստում, թա պատառ դինջանա, մին էլ ա տրեսնում երգյինքը ըրոտաց, կրծընկեծին ըրավ. էտ մրթեն թրխպերին մեչան մին թեավեր ծի նստած ախճիգյ քըշացավ, սորը հանից, մին հենց թրխից, վրեր էտ միշնակ տրղին կըլոխը թրռավ, միչև մհեկ էլ հալա թրռչում ա։

Պուճուր ախպերը տրեսնում ա վրեր ուրան ախպերքը կյամ չրն, մորն ասում ա. — Ա՛ մար, ախպերքս քյեցին, էլ եկին վեչ։ Ցրես էլ քյինիմ, տրեսնամ էն արևը մար մրննում տրեղը հի՞նչ կա, վրեր ախպերքս եկին վեչ։

Մարը տրեսնում ա, վրեր պուճուր տրղան դուզ ա խոսում, կողի սրերտը խրրվխարավրն ա կյամ, կողի օգում չի թողի, ամմա ուրան մարթին կրակի թորը հանում ա կյեղած տրեղան, տամ էտ տրղին, ասում.

— Եր կալ էս թորը, տու ըտրանավ անհաղթ կինիս, էս թորը հուր ծրեռք ընգնի, էն շատ օժավ կինի։

Թաքավերին պուճուր տրղան էտ թորը յոր ա օնում, քյընում։ Քյընում ա քյընում, շատ ա քյընում, թա խրրեկ, շատ նան խրրեկը ինքն ա գյուդում, քյընում ա հրսնում մին բաղի, համին էտ բաղն ա ինում, իրեք տրոնանի։

Տա նի յա մրննում իրեքինջի տրոնավը, տրեսնում մին ախպուր։ Էտ ըխպրին քըշտին նըստում ա, թա պատառ դինջանա, տրեսնում ա երգյինքավը մին յղոնեգյ ա թրռչում։ Նրետը պեց ա թողում, յղոնիգյը վրեր քրցում, խրրավրմ, թա օտի, մին էլ ա տրեսնում երգյինքը որոտաց, կրծընկեծին ըրավ, էն սրեվ, մրթնած թրխպերան թեավեր ծի նստած մին ախճիգյ եր եկավ, սորը հանից, թա թաքավերին պուճուր տրղին կըլոխը թրռցնի, էտ տրղան ուրան թորը կըլխանը երը պահից, էտ թեավեր ծիյավերը ծիյան եր ընգավ։ Էտ տրղան օղից ընդրա կըլոխը կրարի, ամմա էտ ախճիգյը ղաչանքպրղատանք ըրավ, մասկան հանից, ասից. — Ցրես ախճիգյ ըմ, ինձ սպանիլ մի։

— Սպանիլ չըմ, վրեր ինձ կյաս։

Էտ կյեղեցիկ ախճիգյը ռաղի յա կրենում, լհա՛ օղում ըն թա՛ նի մրննին տոն, էտ տրղան մին էլ ա տրեսնում էտ ախչիգյը աշկին առաչան կորավ, բաթմիշ իլավ։ Տես ա եշում, տեն ա եշում ախճիգյ չի կա։

Էտ տըղան հուլսը, հավատը կըտրած թողըմ ա, հեռանըմ, էլհա ճընապար ընգնըմ, քյընըմ։

Քյընըմ ա, քյընըմ, հըսնում մին պըեցուր ամարաթի։ Էտ ամարաթն ա նի մընում, տըեսնում մին դև. էն էլ կընեգ։ դև։ Էտ կընեգ դեր հըրցըփորց ա անըմ, թա էտ տըղան ըշտե՞ղ ա քյընըմ։

Էտ տըղան լոխ նաղլ ա անըմ։ Ասըմ ա. — Յըես մըհեկ քյընում ըմ էն ըխճըկանը հետան, վեր աշկիս առաչան կորալ ա։

Էտ կընեգ դևը ըտրան ճընապարը նշանց ա տամ, ասըմ. — Տու իտի քյինա, կըհանիս մին ծովի։ Էտ ծովին յրան մին կարմունջ կա, կարմունջին ղերավ անց կը կըենաս, կտըեսնաս մին արկաթի տոռնը։ Էտ արկաթի տըոնին էրկու ղոլան, էրկու առուծ ա ինելու կապած։ Միտ կրես կանիս, կրեսը մին առուծին տաս, կրեսն էլ՝ էն մին։ Տոռնը կպենաս նի մընիս մին բախչա։ Էտ բախչին քըշտին մին կյում ա ինելու, ըշտեղ էտ ըխճըկանը ծիյանքը կապած ըն։ Կյումին տոռնը պեց կանիս, նի մընիս։ Էն ծիյանցը մեչին ինելու յա համին էն թեավեր ծին։ Նի կը մընիս թեավեր ծիյին փորին տակը, կյողլը կըենաս, ընդրա փորին տակին մին տըմբլա կա կապած։ Վեր նի մընիս փորին տակը, էտ ծին վընեերավը թըխելու վա էտ տըմբլին։ Տըմբլան սաս ա անելու։ Էտ վախտը տու տուս կըկյաս ծիյին փորին տական, մին քյունջում կյողլը կըենաս։

Տմբլին սասին յրան էտ ախճիգյը կյալու յա, թա տըեսնա, խե՞ յա ծին տըմբլան թակըմ, հու մին պեն չը պըտահա՞լ։ Տըեսնալու յա վեչ մին պեն չի կա, ծիյին յրան կըզնվելու յա, ետ տըեռնա։ Տու տուս կը կյաս մի՛ն էլ նի մընիս ծիյին փորին տակը, էլհա ծին վընեերավը թըխելու յա տըմբլին։ Էն ախճիգյը կյալու յա, տըեսնա, վեչ մին պեն չիկա, մըթկըմը ասելու վա. «Բա՜լքաս սոված ա, օտել ա օգըմ»։ Մին խըրեգյ չամիչ ա տալու ծիյին, քյընա՜։ Տու էլհա կյողլը կացած տըեղատ տուս կըկյաս, նի մընիս ծիյին փորին տակը։ Մին վընեերավը էլհա տըմբլան թակելու վա։ Սասը եր ա ինելու։ Էն ախճիգյը էլհա կյալու յա, տըեսնա վեչ մին պեն չիկա, ասելու վա. «Ա՜յ ծի, խե՞ յըս իտի անըմ, հի՞նչ կա, հինչքան խըլըշկոտում ըմ, պեն չի կա, դե մըհեկանց տըենը էլ տըմբլին սասը հանիս վըեչ, թող մին խըրեգյ դինջ քոն ինիմ»։ Զորսինջի դոնըմը էլհա նի կը մընիս ծիյին փորին տակը։ Էլ ծին վընեերավը թըխելու չի տըմբլին, էլ սաս չի հանելու։ Տու դինջոթունավ տուս կը կյաս, քյընաս էտ ըխճըկանը օթախին տոռնը պենաս, տըեսնաս ախճիգյը քոն իլած։ Թորը ծըեռքիտ ընդրա կըլխանը երը կը կաղնիս։ Էն ըրազըմը տըեսնալու վա, վըեր ինքը հախտված ա, եր ա թըռչելու տըեղան, քյըեզ տըես-

նալ նըրաստ ուրթում ա օտելու, վըեր էլ ինքը քյըեզ խափիլ չի։ Տու հըվատաս վեչ, միչև ինքը ասի վեչ. «Մորըս ծծած կաթնը վկա»։ Էն վախտը կըհվատաս, վըեր դուզ ա ասըմ։ Վըեր ինքը էտ խոսկը ասի վեչ, տու ասել կըտաս, զոռ կանիս, վըեր ասի։

Էտ կընեգյ դևը էտ խոսկերքը ասելանը ետը, էտ տըղին մին ճըրալի ճար ա տամ։ Տա խըմըմ ա, էլ իվիլ օժավանըմ։ Ետնան էտ կընեգյ դևը ուրան մազերան էրկուսը տամ ա, ասըմ. — Վըեր աբժեր տըեղ կընգնիս, ուրուր կը քսիս, յըես էն մունուտը քըշտիտ կինիմ, քյըեզ քյոմագյ կանիմ։— Ասըմ ա պըռծնըմ, աշկա անհետանըմ, կորչում։

Էտ տըղան հունցը էն կընեգյ դևը ասալ ար, իտի էլ անըմ ա։

Վըեր թորը հանած կաղնըմ ա էտ ըխճըկանը կըլխանը երը, ախճիգյը արազըմը տըեսնըմ ա, վըեր ինքը հախտված ա, եր ա թըռչըմ տըեղան, ուրթում օտըմ, թա էլ խափիլ չի, տըղան ասըմ ա. — Դե ուրթում կըեր քու մոր ծըծած կաթնավը։

Ախճիգյը ուրթում օտելանը ետը ասըմ ա. — Քյըեզ սըվրցընողին լուզուն պըպանձվի՞։

Ըտրանք ըտեղ հաշտվըմ ըն։

Մին դոնըմ առավոտը էտ տըղան թևավեր ծին նըստում ա, քընըմ վըերսի։ Ծուլան էն զոլը անց կընալավ, տըեսնըմ ա մին բախրա։ Օզըմ ա թա վըերսի, ամմա էն ըխճըկանը պատկերը մըետն ա ընգնում, ծըեռքերը թուլանըմ ա, էլ կարըմ չի, թա վըերս անի։ Մին քանի հետ, վըեր իտի ծըեռքը թուլանըմ ա, էլ կարըմ չի, թա վըերս անի, կյամ ա տոն, էն ըխճըկանը ասըմ։

Ախճիգյը ասըմ ա. — Դե վըեր իտի յա, մըհեկ էլ յըես կքյինիմ վըերս անիմ։

Տա թևավեր ծին նստըմ ա քյընըմ, մին հենգյ մունուտանը ետը աշխարքի վըերս ըրած, ծիյին պըեռնած կյամ ա։

Իտի մին քանի վախտ ապրըմ ըն։ Էտ տըղան ասըմ ա. — Իտի պեն չինիլ, ա յըես քյըեզ մատաղ, վըեր յըես տանը նըստիմ, տու քյինիս վըերս անիս, ս՛երիս։ Լավն էն ա, մին պատկերհան պրեոինք, պատկերտ քաշի, յըես էլ պատկերըտ տինիմ ծոցըմըս, ընդրանա ետը քյինիմ վըերս։

Իտի էլ անըմ ըն։ Մին պատկերհան ըն կանչըմ, պըերըմ, պատկերը քաշըմ ա։ Պատկերը քըշելանը ետը էտ պատկերհանին քըցըմ ըն ծովը, խեխտըմ, վըեր էտ ըխճըկանը տըեղը վեչ մինը գյիգա՞ վեչ։ Մին դոնըմ տըղան պատկերը տընում ա ծոցըմը, քյընըմ վըերսի, վընր վըերսին վախտը պատկերը շուբան հանի, եշի, սըերտը պենվա,

Եշիլան օժր շըաանա։ Մին հըետ վըեր իտի յա անըմ, հակառակի նման ծովան քամի յա փըչում, էտ պատկերը ընգնում ա ծովը, լափում տանըմ ա հեռու։

Տըղան մընըմ ա մա̈թա̈լ։ Քուռուփեշմա̈ն ետ ա տըեռնում, կյամ տոն։ Մին քանի վախտ առանց էտ նկարի, մին թա̈հրա̈վ վըերսի յա քյընըմ։ Էտ նկարը ծովին էն մին ղոլըն ա ընգնըմ, մին օրիշ թաքավերութուն։ Էտ թաքավերին ծիյանքը մին օր պըերըմ ըն, թա նուր տան, ամմա ծիյանքը ճուր չըն խըմըմ։ Գյա̈դեքյը կյամ ըն թաքավերին ասըմ։ Թաքավերը ըշըղվըմ ա, հրամմայըմ, վըեր էն սհաթը ծիյանցը ճուր տան, ամմա էլհա ծիյանքը ճուր չըն խըմըմ։ Էտ ղյա̈դեքյը ըտեղերքը մին լա̈վ շոռ ըն կյամ, թա տըեսնան հի՞նչ կա, վըեր ծիյանքը խըըթնըմ ըն, ճուր չըն խըմում, տըեսնըմ ըն ըտեղ մին ալագյող ըխճըկա պատկեր։ Յոր ըն օնըմ, տանըմ ուրա̈նց թաքավերին տամ։

Թաքավերը տըեսնալը նըրա̈սա սիրահարվըմ ա, օշը տանըմ ա, եր ընգնըմ։ Էն մին օրը հրամմայում ա, զորք ըն հըվաքում, զորք ա ղըրկըմ ծովին զըրաղը, վըեր էն ըխճըկանը քըթնին։ Համին էտ օրը էտ տըղան վըերսի ար տուն եկալ։ Վըեր հըսնըմ ա ծովին էտ մին զըրաղը, զորքը տըեսնըմ ա, հըցնըմ ա. — Էտ խե՞ յըք հըվաքվալ ըտըեղ։

Ըտրանց մըեծը ասըմ ա. — Մին ըխճըկա պատկեր ըն ճարալ, թաքավերը մըեղ ղըրկալ ա էտ ախճիգյը ճարինք, տանինք ուրա̈ն հետի։

Էտ վըեր լըսըմ ա, էտ տըղան թեավեր ծին երգյինքյ ա հանըմ, ընդըղան քըշանըմ ըտրանց յրան, լոխճին կըտորըմ։ Մինա̈կ մինն ա սաղ մընըմ, էն էլ քյընըմ ա, էտ լոխ ուրա̈նց թաքավերին նաղլ անըմ։

Էտ թաքավերը վըեր լըսում ա, թա̈զա̈դա̈ն զորք ա հըվաքըմ, ղըրկըմ ծովին ղըրաղը։

Թաքավերին պուճուր տըղան էլհա յա նըստում թեավեր ծին, պըցրա̈նըմ երգյինքը, քըշանըմ լոխճին կըտորըմ։ Մինա̈կ մինն ա մընում, էն էլ խա̈բա̈րը տանըմ ա թաքավերին, թա̈ խստի-խստի պըեներ։

Թաքավերըն էլ զորք չօնար, նա քընենքյ ա անըմ, թա հունց անի, մին հընար, մին ճար քըթնի, էտ ըխճըկանը ուրա̈ն ծըեռքը քըցի։

Էտ վախտը մին պառավ կընեգյ կյամ ա թաքավերին կօշտը, ասըմ. — Թաքավերը ապրած կըենա. յըես կըքյինիմ էտ ըխճըկանը պըերիմ, քընենքյ մի անիլ։

Թաքավերը վրեր լըսըմ ա, ուրխանում ա, էտ պառավին ասըմ ա.

— Ա՛ պառավ, վրեր էտ ըխճըկանը ճարիս, պըերիս քըշռոթունավտ մին վրեսկե յըմ տալու։

Պառավը ճընապարվըմ ա, քյընըմ էտ ըխճըկանը հետան։

Խիլլա՜ ճընապար քյընելանը ետը, պառավը նի յա մընըմ մին կըրասի մըեչ, ամմա հենց էտ սըհաթը թաքավերին պուճուր տըղան վրերսի քյեցած ա ինըմ։ Տըեսնըմ ա առաչին մին կարաս, մուտանըմ ա, տեսնըմ կարասին մըեչին մին պառավ։

Հըրցընըմ ա, ասըմ. — Ա՛ նանի, տու հո՞ւ վրս, ըշտղացի՞ յըս, ըշտե՞ղ ըս քյընըմ։

Պառավըն ասըմ ա. — Այան քը մատաղ, մըեր քյարվանը ըստեղ ա իլա՜ լ, քըշրհանա քյեցալ ա, յըես էլ էն ըմ իլա՜ լ քոն իլած, մընացալ ըմ ըստեղ։

Թաքավերին պուճուր տըղին մըեխկըն ա կյամ, էտ պառավին յոր ա օնըմ, տանըմ ուրա՜նց տոն։

Վրեր օզըմ ըն թա նի մընին բախչան, տըռնին քըշտին էրկու առուծնին օզըմ ըն, թա էտ պառավին ճոթ-ճոթ անին, պըտռնեն աչու ծախ քըցին, ամմա էն տըղան թողըմ չի, պըռավին տոն ա տանըմ։

Կընեգը կըզնըվըմ ա, ասըմ. — էտ հո՞ր ըս պըերալ, էտ քոսոտ էծ կընգանը։

Էն տըղան էլ ասըմ ա. — Վեչինչ, թոզ կըենա, մըեզ հինչ ա՞ անելու, պենա-կյործա կանի, քյոմա՜գյ կինի։

Մին առ ժամանակ էտ պառավը ըտըեղ կըենըմ ա, տըեսնըմ ա, վրեր համին էն ախճիգյըն ա, վրեր նկարըմը իլա՜ լ ա։

Էտ ախճիգյըն էլ սըվերըմ ա էտ պըռավին, միշտ մին տըեղ ըն տո՜ւս կյամ, քյընըմ ծովին ղրաղին ման կյամ։

Պառավը միշտ էլ հըրցնըմ ա, թա ըշտեղ ա ընդրա մարթին օժը, հինչի՞ մըեչի յա, ամմա ախճիգյը ասըմ ա, վրեր գյիգո՜ւմ չի։

Պառավը էտ ըխճըկանը ստիբըմ ա, վրեր մարթին օժին տըեղը գյիդա՜, ուրա՜ն ասի։

Էտ ախճիգյը, մարթը վրեր կյամ ա, հըրցընում ա։

Մարթը միյամիտ տըեղան ասըմ ա.

— Իմ օժըս էն ա աչ կուռանս յրան մին քար կա կապած, ընդրա մաչին։— էտ ախճիգյը ղա՜ստի պառավին ասըմ ա։

Մին դոնըմ մին լոթկի մըեչի պառավը նան էտ ախճիգյը քյընըմ ըն ման կյալ։

Պառավըն ասըմ ա. — Ջոնթիկըտ մըտատ քըցալ ըս, ք։ինիմ, սյերիմ։

Պառավը տոն ա կյամ, տըեսնըմ էտ տըղան քոն իլա̈ծ։ Նա թոըը յոըա օնըմ, կոխըմ ըտրա սըերտը։ Ետավ պառավը պեց ա անըմ ընդրա կըոնեն կապած քարը, մին քյա̈նդիր էլ յոր օնըմ, կյամ, վաղ տամ լոթկան։ Քարն էլ ծովըն ա քըցում, հենց վըեր լոթկա յա նըստըմ, էտ ըխճըկանը ծըեռքերը նան վըեններըը կըպոտըմ ա, լոթկան քըշում դիրի էն Թաքավերին պալատը։

Վըեր տո̈ւս ըն կյամ ծովին էն մին ղըրաղը, էն Թաքավերին ծառեքը ըտրանց տանըմ ըն Թաքավերին կոշտը։

Թ՛աքավերին պուճուր տըղան յարալու յա ինըմ, մին խիլլա̈ վախտ իտի մընըմ ա, վեր պատառ օշը կըլո̈խըն ա կյամ, էն կընեգյ դևին տված էրկու մազը ո̈ւրո̈ւր ա քըսըմ, էտ կընեգյ դևը կյամ ա։ Տա յարան լո̈ւղո̈ւմ ա, էտ տըղան լա̈վանըմ ա։ Էտ կընեգյ դևը գյիդա̈լա̈վ վըեր էն օժը տըվող քարը պառավը ծովըն ա քըցալ, քյընըմ ա հանըմ, էլհա պերըմ կոռնը կապըմ։ Էտ տըղան էլհա էն համին տըղան ա տըեռնըմ։ Տա ո̈ւրա̈ն թևավեր ծին նստըմ ա, քյընըմ էտ քաղաքը, ըշտեղ էտ ըխճըկանը տարալ ըն։ Հեռվից-հեռու տըեսնըմ ա մին Թուրուն մարթ հըվաքված։ Քըյնըմ ա մուտանըմ, տըեսնըմ ո̈ւրո̈ւրոցավ ըն ընգալ, մըեծըպուճուր լոխ ճո̈ւր ըն կըրըմ։ Ասըմ ա.
— Էտ հի՞նչ ա պըտահալ, վըեր իտի ճո̈ւր ըք կըրըմ։

Ընգրանք կըլխընին կուրցրած ասըմ ըն. — Մըեր Թաքավերը մին ախճիդյ ա պըերալ մին օրիշ երգյիրա, ընդրա օշը տարալ ա, ընդրան քըցալ ըն մին արծաթի օթախ, մունք էլ ճո̈ւր ընք կըրըմ, ածըմ էն օթախը, վըեր էն ախճիգյը օշը կըլո̇խը հըվաքի։

— Էտ խե՞ մինա̈կ ճո̈ւր ըք կըրըմ, մին օրիշ ճար չըք անըմ։

— Ախճիգյըն ա իտի ասալ։

Թաքավերին տըղան մաննը կըծում ա, կըլո̈խ ա ընգնըմ, վըեր գյիդացկանց ա իտի ըրալ։ Մուտանըմ ա մին կուճի ըխճըկա, ասըմ.

— Հինչ կի՞նի, կոլատ տաս, մին խըրեգյ ճո̈ւր խըմիմ, լհա̈ մին էրկու կում։

Ախճիգյը կոլան տամ ա։ Էտ տըղան էն ըխճըկանը տըված մըտանին պըրա̈նան քըցո̈ւմ ա կուլին մեչը։ Էտ ախճիգյը կուլին ճո̈ւրը տանըմ ա, ածըմ էն արծաթի օթախը։ Էն ախճիգյը տըեսնըմ ա, վըեր մին պըեն զընգաց։

Տըեղան եր ա թըռչըմ, տըեսնըմ ո̈ւրա̈ն մըտանին ա, լոխ կըլխու վա ընգնըմ, ասըմ.— Դե բոլ ա, հերիք ա, հիշքան ճո̈ւր ըք կըրալ։

Թաքավերը ըսկըսըմ ա հըրսանիքի պադրաստոթուն տըեսնալը։

Համին էտ քըշերը էտ տըղան թաքավերին մեծամեծներին խընթ-
ըրմ ա, վըեր ինքըն էլ հըրսանիք կյա։

Ըտրան համեցեքյ ըն անըմ։

Հըրսանիքը ըսկըսվըմ ա, մինը երք ա ասըմ, մինը պար ա
կյամ, լոխ էլ ուրխանըմ ըն։

Էտ տըղան էլ թաքավերան իրավունք ա ստանըմ, վըեր ընդրա
պատվին, ինքըն էլ ուրան թևավեր ծիյավը պար կյա։ Թաքավերը
թողըմ ա։

Էտ տըղան աչըծախ կտորըմ ա ժողովուրթին, թողըմ մինակ
թաքավերին, էն ըխճըկանը, մին էլ էն պառավին, մին էլ էն խաբար
տանողին։ Թաքավերին նան խաբար տանողին կապըմ ա ծիյին
հաքյվան, քաշ-քաշ անել տամ, վըեր մըեծ պատառը անգուճըն ա
մընըմ։ Պառավին քըցըմ ա մին կարաս, պերանը մին լավ կապըմ,
վըեր քյինի սոված սատկի։

Ըխճըկանը, ուրան նկարը յոր ա օնըմ, կյամ տոնը, իլած-չիլածը,
վըեսկե-արծաթը լոխ հըվաքըմ, կյամ ուրան հայրենիքը, մորը
կոշտը։ Տըեսնըմ ա մարը պըռավալ ա, էնքան տղին ճընապարը
պահալ ա, էնքան եշալ ա, աշկը ճուր ա տըեռալ, մազերը սիպտակ-
կալ, թան տըեռալ, բալոցը դարդան կոչ եկալ, կըծեգյ տըեռա՛լ։

Էտ տըղան տըեռնըմ ա թաքավեր, ուրան հորը թափուր թախ-
տին նստըմ, էն ախճիգյըն էլ՝ թաքուհի։ Ըտրանք ուրուր նըհետ
շատ սերավ ապրըմ ըն։ Մորը պատիվը հարսը նան տըղան պահըմ ըն,
աշկի լուսի նման սիրըմ ըն, միչև ընդրա մրեռնիլը։ Ըտրանա ետը
խուխատար ըն տըեռնըմ, օրախ, բախտավեր ապրըմ։

Ժողովուրթըն էլ ա լավ, բոլլըդ պահըմ։

Ընգրանք հասին ուրանց մուրազին, տուք էլ հասնիք ծըեր
մուրազին։ Ըշտեղ մին աշկը ճընապարին մար կա, բալին ըսպասող
մար կա, պարով կյա, աշկը տըեսնա, սըերտը ուրխանա։ Ըշտեղ
մին մուրազը սըրտին մարթ կա, պարով մուրազը կազարվի, ինձ
նման մընա վեչ անկադար, աշկը ճընապարին, սաղ գյանքըմը սպա-
սըմ, օշը մըեթկը հալա մուրազին յրան, սըերտը սև։

Լոխ էլ լավ ապրին, օրախ, բախտավեր, իմը ընցա՛լ ա։